



**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ  
УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ  
ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
Гуманітарний факультет  
Кафедра міжнародних відносин та права**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ  
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ  
здобувачів вищої освіти  
при підготовці до практичних занять з дисципліни  
«МІЖНАРОДНА ІНТЕГРАЦІЯ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЯ  
У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ»**

**Одеса: ОНПУ , 2020**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Одеський національний політехнічний університет  
Гуманітарний факультет  
Кафедра міжнародних відносин та права

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ  
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ  
при підготовці до практичних занять з дисципліни  
«Міжнародна інтеграція та глобалізація у світовій політиці»  
для здобувачів вищої освіти спеціальності  
291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації  
та регіональні студії»  
IV курсу VII семестру

**Розглянуто та затверджено на засіданні  
кафедри міжнародних відносин та права  
Протокол №1 від 28 серпня 2020 р.**

Одеса: ОНПУ – 2020

Методичні вказівки до самостійної роботи при підготовці до практичних занять з дисципліни **«Міжнародна інтеграція та глобалізація у світовій політиці»** для здобувачів вищої освіти спеціальності 291 **«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»** IV курсу VII семестру / Укл.: В. О. Бабіна - Одеса: ОНПУ, 2020. – 8 с.

## ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 1.....	4
Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 2.....	5
Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 3.....	5
Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 4.....	5
Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 5.....	5
Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 6.....	5
Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 7.....	5
Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 8.....	6
Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 9.....	6
Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 10.....	6
Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 11.....	6
Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 12.....	6
Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 13.....	6
Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 14.....	7
Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 15.....	7
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	7

## ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Дисципліна «Міжнародна інтеграція та глобалізація у світовій політиці» є складовою частиною вивчення циклу дисциплін професійної підготовки вибіркової частини навчального плану і посідає важливе місце серед дисциплін, що викладаються у вищих навчальних закладах, які готують спеціалістів з міжнародних відносин.

У сучасних глобалізаційних умовах більшість держав світу безпосередньо включені в інтеграційний процес, який і виступає основним простором для їх геостратегічного розвитку. Складовими елементами інтеграційного процесу в умовах глобалізації є формування, розширення, поглиблення, зміцнення та ущільнення системи транснаціональних зв'язків між державами, об'єднаннями, які безпосередньо змінюють специфіку функціонування системи державного управління. Інтеграційний процес закономірно має кілька напрямів, причому ці напрями не обов'язково регламентуються конкретною інтеграційною ідеєю.

Для вивчення дисципліни «Міжнародна інтеграція та глобалізація у світовій політиці» здобувачами вищої освіти передбачено такі форми занять - лекційні, практичні заняття і самостійна робота.

**Мета дисципліни:** розширення теоретико-методологічної і професійної підготовки здобувачів вищої освіти, які повинні визначати особливості, напрямки і параметри розвитку інтеграційних процесів у контексті глобалізації, засвоїти досвід формування та реалізації загальної стратегії розвитку світової політики.

### **Завдання дисципліни:**

- засвоєння здобувачами вищої освіти базових знань про світову політику, теоретичні школи і теорії світової політики та формування сучасної системи світової політики;
- на основі аналізу відповідних концепцій з'ясувати природу й зміст розвитку інтеграційних процесів у контексті глобалізації;
- розкрити зміст розвитку інтеграційних процесів як рушійної сили основних тенденцій сучасної глобалізації;
- визначити шляхи формування державно-політичного курсу України в контексті розвитку сучасних інтеграційних та глобалізаційних процесів.

Самостійна робота здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни передбачає:

- самостійну підготовку до лекційних занять;
- самостійну підготовку до практичних занять.

Методичні вказівки містять перелік проблемних питань, на які здобувач вищої освіти має дати відповідь при самостійній роботі з фаховою вітчизняною та іноземною літературою, нормативно-правовими актами міжнародного характеру тощо. Перелік питань для самоперевірки знань здобувачем вищої освіти в зазначених методичних вказівках згруповано за відповідними темами, вони є орієнтиром при проведенні контрольного опитування під час практичного заняття.

З усіма питаннями, які виникають у здобувача вищої освіти під час вивчення дисципліни, в тому числі при самостійній роботі та підготовці до практичних занять, він може звернутися до викладача (лектора та/або викладача з практичних занять) відповідно до графіку його консультацій щотижня, а також безпосередньо на практичних заняттях.

### **Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 1**

#### **«Основні поняття у світовій політиці»**

1. Дайте визначення поняттю «міжнародні відносини».
2. Назвіть головні цілі світової політики.
3. Чим відрізняється світова та міжнародна політика?

4. Охарактеризуйте підходи щодо визначення політики.
5. Які існують методи дослідження світової політики?

#### **Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 2**

##### **«Основні поняття міжнародної інтеграції та глобалізації у світовій політиці.»**

1. Що таке міжнародна інтеграція та глобалізація?
2. Наведіть всі можливі визначення поняття «суспільство».
3. Охарактеризуйте економічну інтеграцію.
4. Політична сфера.

#### **Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 3**

##### **«Основні напрями та види теорій світової політиці»**

1. Що таке зовнішня політика?
2. Які існують рівні інтеграції?
3. Етапи розвитку інтеграційних об'єднань.
4. Види інтеграцій.
5. Позитивні та негативні наслідки розвитку інтеграційних процесів у сучасному світі.

#### **Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 4**

##### **«Становлення інтеграційних процесів у сучасних міжнародних відносинах.»**

1. Причини і передумови посилення інтеграційних процесів на сучасному етапі розвитку міжнародних відносин.
2. Поняття регіоналізму і регіоналізації у МВ.
3. Глобалізація.

#### **Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 5**

##### **«Визначення та розгляд найбільших інтеграційних об'єднань в світі.»**

1. Трансконтинентальні інтеграційні структури.
2. Частка «тріади» у світовому ВВП.
3. Види міжнародних інтеграційних об'єднань.
4. Основні інтеграційні утворення Європи.

#### **Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 6**

##### **«Європа та інтеграційні процеси.»**

1. Опишіть вступ до ЄС країн ЦСЄ.
2. Етапи розширення ЄС.
3. Основні напрямки діяльності СНД.
4. Що таке Митний Союз?

#### **Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 7**

##### **«Участь України в інтеграційних процесах»**

1. Позитивні інтеграції України в ЄС для України та Євросоюзу. Європейська інтеграція та місце в ній України.

2. Перспективи розвитку відносин між Україною та ЄС.
3. Стан інтеграційних процесів і взаємодії ЄС та України.

**Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 8**  
**«Сутність глобалізації»**

1. Сутність глобалізації.
2. Асиметричний і гетерогенний характер глобалізації.
3. Глобалізація капіталізму.
4. Глобалізацію злочинності.

**Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 9**  
**«Процес глобалізації у 19-20ст.»**

1. Теорії модернізму.
2. Що таке поляризація?
3. Ідея «золотого мільярду».
4. Процес глобалізації злочинності (торгівля наркотиками, зброєю, людьми та ін.).

**Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 10**  
**«Сучасні світові цивілізації»**

1. Глобальні цілі людства.
2. Міграційні процеси в умовах глобалізації.
3. Дайте визначення поняттю «Тероризм».
4. Види тероризму.
5. Найбільші терористичні акти.

**Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 11**  
**«Наукова концептуалізація проблеми антиглобалізму»**

1. Рух антиглобалізму та його сутність.
2. Чинники антиглобалізму та мету його існування.
3. Хто такі антиглобалісти?

**Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 12**  
**«Карибо-Латинська Америка як географічне і політичне поняття.»**

1. Латинська Америка та Карибський регіону.
2. Діяльність МЕРКОСУР.
3. ОАД: діяльність, цілі та завдання.
4. Спільнота латиноамериканських і карибських держав.
5. Держави Латинської Америки у вільній торгівлі.

**Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 13**  
**«Динаміка економічного і політичного розвитку африканських країн.»**

1. Динаміка розвитку Африканського континенту.
2. Різниця між «афропесимістами» й «афрооптимістами».
3. Інтеграційні процеси в Африці.
4. Роль міжнародних організацій на континенті.

**Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 14**  
**«Історичні передумови та етнокультурні чинники процесів в Східній та Південно-Східній Азії та на Близькому Сході»**

1. Політичні аспекти інтеграції в ПСА.
2. Геополітична ситуація в регіоні Південно-Східної Азії.
3. Що таке АСЕАН?
4. Сутність, цілі та завдання АТЕС.
5. Перспективи співробітництва України з регіонами Південно-Східної Азії.
6. Місце арабських країн в глобальних світових тенденціях та системі міжнародних відносин.
7. Міжнародні організації та інтеграція на Близькому та Середньому Сході.

**Питання для самостійної підготовки до практичного заняття 15**  
**«Образ України у сучасному світі, що глобалізується»**

1. Участь України в процесі глобалізації.
2. Наслідки (позитивні та негативні) глобалізації для України в її галузях життєдіяльності. (Економічна, соціальна, політична та інші).
3. Перспектива розвитку нашої держави у процесі глобалізації.
4. Найбільш негативна проблема глобалізаційного процесу.

**РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**

**Основна література**

1. М. Вотс, В. Босхардт, Д. Хамеле, Б. Мезарош, С. Одоржинські Глобалізація: навч. посіб. Київ: Амадей, 2007. 480 с.
2. Лозовицький О. С. Глобалізація і держава: світовий інтеграційний процес чи регіональний перерозподіл, URL: <http://academy.gov.ua/ej/ej15/txts/12LOSGRP.pdf>
3. Лукашевич В. М. Глобалістика: навч. посіб. / В. М. Лукашевич. 2-ге вид., доп. та випр. Львів: Новий світ-2000, 2005. 440 с.
4. Мальський М. З. Теорія міжнародних відносин: підручник / М. З. Мальський, М. М. Мацяк 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2011. 406 с.
5. Артёмов І. В., Бакуменко В. Д., Ващук О. М., та ін. Міжнародна інтеграція: навч. посіб. Ужгород: Ліра, 2009. 472 с.
6. Волошко Н. О., Курінна І. Г. Міжнародна економічна інтеграція: концепція багатофакторної моделі становлення та розвитку URL: [http://www.investplan.com.ua/pdf/23\\_2019/7.pdf](http://www.investplan.com.ua/pdf/23_2019/7.pdf)
7. Заболотна М. Ф. Роль інтеграційних та дезінтеграційних процесів у сучасному світі, URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/268617788.pdf>
8. Назаров М. І., Макаренко О. Я. Сучасний стан інтеграційних процесів у світі URL: [http://economyandsociety.in.ua/journals/18\\_ukr/9.pdf](http://economyandsociety.in.ua/journals/18_ukr/9.pdf)
9. Пазізіна К. В., Уніят А. В Світова та Європейська інтеграція. Тернопіль. 2013. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/19241/1/Посіб.%20.pdf>
10. Світова та європейська інтеграція: Навчальний посібник / за заг. ред. Я. Й. Малика. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2005. С. 187.
11. Світова та європейська інтеграція: організаційні засади / за ред. Я. Й. Малика, М. З. Мальського. Львів, 2002.
12. Трансформація міжнародних економічних відносин в епоху глобалізації/ за редакцією проф. А. П. Голікова, проф. О. А. Довгаль. Харків. 2015. URL: [http://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/064bfbc872b46bc1eb2efeb\\_c93695e89.pdf](http://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/064bfbc872b46bc1eb2efeb_c93695e89.pdf)

### Додаткова література

13. Філіпенко А. С., Будкін В. С., Дудченко М. А. та ін. Міжнародні інтеграційні процеси сучасності: монографія Київ: Знання України, 2004. 304 с.
14. Наумкіна С. Глобалізація: тенденції інтеграції, універсалізації та поляризації сучасного світу / С. Наумкіна, Ю. Ткачук // Політ. менеджмент. 2005. № 6. С. 121-128.
15. Потехін О. В. Глобалізація безпеки: навч. посіб. / О. В. Потехін, І. Я. Тодоров. Донецьк: Ноулідж, Донец. від-ня, 2011. 246 с.
16. Розумюк В. Феномен антиглобалізму: проекція світового громадянського суспільства чи глобальний політичний проект? / В. Розумюк // Наук. зап. ін-ту політ. і етнонац. дослідж. 2007. Вип. 36. С. 71-81.
17. Сакович В. Антиглобалізм: стан і перспективи / В. Сакович // Політ. менеджмент. 2005. №1. С. 137-142.
18. Кулінич М. А., Татаренко Н. О., Ціватий В. Г. та ін.; Світові інтеграційні процеси в умовах трансформації міжнародних систем: навч. посіб. / за наук. ред. проф. Л. Д. Чекаленко; відп. ред. проф. Н. О. Татаренко. Київ: Дипломатична академія України при МЗС України, 2013. 628 с.
19. Суботін А. А. Теорія міжнародних відносин: посібник-хрестоматія / А. А. Суботін, М. С. Каменецький. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2007. 192 с.
20. Суліма Є. М. Глобалістика / Суліма Є. М., Шепелєв М. А. Київ: Вища школа, 2010. 544 с.
21. Суліма Є. Сучасна глобалістика: політика, освіта і культура / Є. Суліма, М. Шепелєв. 2-ге вид., доп. Київ: «МП Леся», 2012. 612 с.
22. Цимбалістий В. Ф. Теорія міжнародних відносин / В. Ф. Цимбалістий. Львів: Новий Світ-2000, 2010. 360 с.

### Бібліотеки України

1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. – URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Національна парламентська бібліотека України. – URL: <http://www.nplu.kiev.ua/>
3. Наукове товариство історії дипломатії та міжнародних відносин – URL: <http://sshdir.org.ua/>
4. Одеська національна наукова бібліотека URL: <http://www.odnb.odessa.ua/>